

NOVOS AIRES PARA OS TRANSXÉNICOS

Plataforma Galega Antitransxénicos (PGA)

Novos aires sopran na Unión Europea en referencia aos Organismos Xeneticamente Modificados (OXM), aínda que ata o de agora consideramos e sempre denunciemos a dobre cara e a posición hipócrita de Bruxelas: por unha banda, ir de "verdes" coa cidadanía e, por outra, apoiar e traballar activamente cos *lobbys* da tecnoloxía xenética. A proba témola na nova proposta da Comisión Europea (CE) en canto ás recomendacións para favorecer a coexistencia de cultivos.

Unha grande maioría de ministros e ministras cuestionou a proposta da CE dirixida a dar liberdade aos Estados membros para autorizar ou non o cultivo de plantas modificadas xeneticamente nos seus territorios, postura vergoñenta pero tamén defendida pola ex-ministra de Medio ambiente do Estado español, Elena Espinosa. Francia pediu á CE que presentase os informes sobre os impactos socioeconómicos dos OXM solicitados en decembro de 2008, e cuestionou a revisión do procedemento das análises de riscos aplicado por AESA (Autoridade Europea de Seguridade Alimentaria). Mais a postura francesa é escandalosa, xa que mantén unha moratoria sobre os transxénicos no seu territorio, mais apoia calquera nova autorización que se presenta na CE para outros Estados.

O comisario europeo John Dalli asegurou que non sería posíbel limitar ou bloquear a libre circulación de sementes transxénicas, nin sequera nas zonas nas que están prohibidos os cultivos transxénicos, e aseverou a compatibilidade da proposta coas normas da OMC. E de chegar a un consenso e aplicar a proposta da CE, as medidas tomadas a nivel nacional afectarían só o cultivo (e non comercialización) de transxénicos. Estas medidas restritivas non terían por que basearse en argumentos relativos aos riscos para o medio ambiente ou a saúde; tamén caberían cuestións éticas ou sociais. Resulta rechamante esta postura da CE, que non presenta os informes solicitados sobre os impactos dos OXM e amosa unha fe cega na Axencia AESA. Quizais teñan algo que as fortes relacións existentes entre os grandes *lobbys* da biotecnoloxía con esta Axencia.

Tratando de convencer ao comisario europeo, a Oficina Europea da Coexistencia (EcoB) presentou un informe que conclúe que certas precaucións concretas (distancia de 15 a 50 metros entre cultivos transxénicos e non

transxénicos) poden axudar a limitar ou evitar a mestura de millo transxénico con variedades de millo convencional ou ecolóxico. Estas condicións están recollidas no espírito da proposta da CE. Resulta insultante que pretendan seguir a falar de coexistencia cando xa está máis que demostrado que é imposible. Como exemplo recente chega con referir a multa de 25.000 € que un tribunal italiano impuxo a un labrego que sementou millo MON810 prohibido nese país, mentres non se aprobaran as regras de coexistencia. A sentenza emitíuse tras dispor da confirmación científica de que os campos veciños foran contaminados.

Hai moitos máis exemplos de contradicións, como que a CE vén de recomendar a Suecia que destrúa as plantas de patacas transxénicas cultivadas no seu territorio: 15 Ha de pataca *Amflora* nas que se descubriu o cultivo doutra pataca transxénica do monstro alemán BASF, a pataca *Amadea*, variedade aínda non autorizada pola CE. Fronte a este escándalo, Bruxelas atribuíu o feito a un erro humano: as dúas variedades, *Amflora* e *Amadea*, foran

confundidas cando coincidiran na mesma instalación. "A partires de agora separaremos o proceso de produción das distintas variedades de patacas co fin de evitar estes erros", foron as declaracións de Peter Eckes, Xefe da División de BASF. Como imos a confiar así na lexislación, nos organismos de control dos OXM, e nas empresas que manexan da mesma forma unha variedade autorizada que outra non autorizada?

A día de hoxe son dúas as plantas modificadas xeneticamente autorizadas pola UE: dous tipos de millo, aínda que só o MON810 pode ser cultivado, e a pataca *Amflora* de BASF, supostamente só para uso industrial.

A POSTURA DO ESTADO ESPAÑOL

O Estado español defende que os organismos modificados xeneticamente se manteñan no ámbito comunitario, postura que manifestou a ex-ministra Espinosa: "sempre coordinados pola UE, que garanticen a seguridade ambiental e a seguridade para o consumidor". Resulta curioso que o Estado non se posicione aberta-

Imaxe 1. Localización: Parroquia de Cumbraos, Lugar de Castiñeiras, Concello de Mesía. Datos catastrais: provincia: 15 (A Coruña), municipio: 48 (Mesía), polígono: 505, parcela 562.

Imaxe 2. Leira traballada e posteriormente sementada de xeito experimental con millo transxénico.

Imaxe 3. Parcela experimental fresada.

Imaxe 4: A foto permiten ver os restos secos do experimento na superficie do solo e os rebrotes, xa con espigas formadas, do millo.

Imaxe 5. ZONAS DECLARADAS LIBRES DE TRANSXÉNICOS NA GALIZA. En Pontevedra: Lalín, O Grove, Silleda, Forcarei; En Ourense: O Irixo, Verín, Ribadavia, Allariz; En Lugo: Chantada, Riotorto; na Coruña: Val do Dubra, Ames, Teo, Negreira e Mesía.

mente neste eido. É ruín finxir non ter ningún interese en tomar decisións nin definir posturas, sobre todo, se temos en conta que a maior superficie de cultivo de organismos modificados xeneticamente en Europa está no Estado español. Outro dobre xogo: en Europa apóiase todo pero no Estado mantense silencio, como que non vai con nós. Pero só temos que ver a grande inquietude que amosa o Ministerio pola "falta de axilización do proceso de autorización de cultivos" (palabras da ex-ministra) para darnos de conta do afán do Estado por sementar máis transxénicos.

É curioso que, a pesar do afán pro-transxénico do Estado, por primeira vez dende hai moitos anos, se observa neste ano unha caída do 11% da superficie cultivada de organismos xeneticamente modificados, segundo datos

"Xa pasaron dous anos dende que o Parlamento Galego acordou por unanimidade, o 26 de novembro do 2008, opoñerse ao cultivo de transxénicos"

aportados polo propio Ministerio e obtidos do rexistro de variedades comerciais e das declaracións de vendas das sementes transxénicas. Rachou así a tendencia á alza da superficie de cultivo transxénico que se viña dando dende o ano 2001.

OS TRANSXÉNICOS NA GALIZA

Na Galiza predomina a falla de posicionamento do goberno. Aínda sabendo a posición que mantén o Estado, aquí séguese a xogar a non decantarse abertamente a favor. Resalta

ademais a ignorancia que os nosos representantes en xeral demostran neste terreo, cando afecta tan claramente á cidadanía galega e ao seu territorio.

Xa pasaron dous anos dende que o Parlamento Galego acordou por unanimidade, o 26 de novembro do 2008, opoñerse ao cultivo de transxénicos. Este compromiso tentou ser abordado de novo o pasado mes de maio, sen que o Parlamento, por certo, tivera en conta a opinión da sociedade civil. Co obxectivo de coñecer de que xeito se concretaron as medidas acordadas no 2008 e como foi abordada a cuestión no mes de maio, a Plataforma Galega Antitransxénicos (PGA) iniciou os contactos cos Grupos parlamentarios. A PGA expresoulle ao PPdG que, malia que a propia consellaría realizou alegacións ao campo experimental de

Mesía, semella non apreciarse ningún tipo de actuación efectiva e contundente por parte da Administración galega. Lamentando a ausencia de fluidez de información nesta materia entre os gobernos e a sociedade civil, instamos ao PP a facer fronte aos OXM a través da declaración de Galiza como zona libre de transxénicos como fixo a Illa de Madeira no pasado mes de xullo. Pola súa banda, os parlamentarios populares Mª Isabel García Pacín e Xesús Goldar Güimil declaráronse coñecedores da polémica que arrodea os organismos modificados xeneticamente e coincidiron en valorar que, a día de hoxe, a etiquetaxe e trazabilidade dos alimentos transxénicos é totalmente insuficiente, eido no que manifestaron que cómpre traballar, ao tempo que asumiron que "existen moitos baleiros" na totalidade da lexislación nesta materia.

Dende a PGA insistimos en que a nivel europeo está a haber reaccións en materia de lexislación polo que é importante dar a coñecer á cidadanía

de xeito inmediato o posicionamento do goberno galego a este respecto. Neste senso, comprometéronse a realizar unha "transmisión de urxencia" á Consellaría de Medio Rural solicitando información ao respecto das medidas que se deberían desenvolver e a abrir unha liña de traballo parlamentario coa PGA a través do mantemento de reunións periódicas coas/cos seus representantes.

Polo grupo parlamentar do BNG, Tareixa Paz, comprometeuse a denunciar a actitude negligente de Medio Rural logo do rebrote do millo experimental transxénico sementado en Mesía. Asemade, esta pregunta será trasladada a nivel estatal no Congreso e Senado. Tamén se pedirá o posicionamento público do Goberno galego, na liña da recente declaración da Illa de Madeira como zona libre de transxénicos.

A representante do grupo nacionalista concordou tamén coa PGA na urxencia de que nos comedores públi-

cos, tanto escolares coma de hospitais e outros servizos rexidos pola Administración galega, se garanta a ausencia de alimentos modificados xeneticamente ou alimentados con penso transxénico, sendo estes substituídos por alimentos de tempada subministrados por produtoras e produtores da zona, e manifestou a vontade do BNG de reunirse periodicamente coa PGA, a fin de poder partillar información e realizar un seguimento conxunto das demandas de información solicitadas á Administración galega.

Cómpre dicir que temos pendente a reunión da PGA coa vogal do grupo socialista, Carmen Gallego, quen se comprometeu por primeira vez a recíbranos. En todo caso, desde a PGA consideramos que xa houbo un prazo suficiente para iniciar polo menos unhas primeiras medidas, polo que imos intensificar a loita social para impedir que os organismos xeneticamente modificados invadan o noso País axudados pola lasitude da Administración.

CRONOLOXÍA DOS FEITOS ARREDOR DA PARCELA DE EXPERIMENTACIÓN CON MILLO TRANSXÉNICO EN GALIZA EN 2010

- **Primavera 2010: CASO OMISO ÁS ALEGACIÓNS E SOLICITUDES DE PRECAUCIÓN: APROBACIÓN E INICIO DO EXPERIMENTO TRANSXÉNICO EN MESÍA (Imaxe 2).**
A pesar das alegacións presentadas pola PGA e pola propia Xunta de Galiza, o MAMRM, autoriza o campo de experimentación con millo modificado xeneticamente en Mesía.
- **Maio 2010: GRAN LOGRO DO MOVEMENTO ANTITRANSXÉNICO: LOCALIZACIÓN EXACTA DAS PARCELA EXPERIMENTAIS (Imaxe 1).**
Froito do traballo dos movementos sociais implicados na loita contra os cultivo en campo aberto e experimentación con organismos xeneticamente modificados (OMX), faise pública, por primeira vez, a localización exacta das parcela experimentais con transxénicos. A multinacional Pioneer solicita na Galiza 7 ensaios para a experimentación con variedades de millo modificado xeneticamente en Mesía.
- **Agosto 2010: ALGO ESTRANO ESTÁ A SUCCEDER NA PARCELA... PARALIZACIÓN INESPERADA DO EXPERIMENTO (Imaxe 3).**
Logo dun evidente estado de abandono do experimento, a parcela aparece fresada. Incumprindo as obrigas e requirimentos oficias, os restos non son eliminados nin soterrados; quedan libremente na superficie da parcela. Ante as solicitudes de información do movemento antitransxénico, o Ministerio de Medio Ambiente, Medio Rural y Mariño e a Xunta, afirman que este ensaio foi destruído de xeito prematuro ["...debido ás condicións climatolóxicas, a nascencia das plantas de millo foi moi desigual..."].
- **Setembro de 2010: SITUACIÓN DE ALERTA NA PARCELA E ARREDORES! CRECEMENTO INCONTROLADO DE REBROTES TRANSXÉNICOS (Imaxe 4).**
A Plataforma Galega Antitransxénicos confirma o crecemento de rebrotes dos cultivos de millo, pese a paralización e teórica correcta destrución do experimento, confirmado pola Xunta de Galiza. Intres despois de facer pública a existencia de rebrotes na leira de experimentación, os rebrotes aparecen arrincados...
- **1 de Outubro de 2010: MESÍA DECLÁRASE ZONA LIBRE DE TRANSXÉNICOS! (Imaxe 5).**
A corporación municipal aproba por unanimidade unha proposta na que se declara todo o termo municipal de Mesía libre de cultivos transxénicos, reclamando normativas que favorezan os cultivos convencionais, tradicionais e ecolóxicos, en detrimento dos experimentos e cultivos con organismos modificados xeneticamente.